

38. заседание

Вторникъ, 5 януарий 1932 година

(Открито отъ подпредседателя Н. Шоповъ въ 10 ч. 49 м.).

СЪДЪРЖАНИЕ:

	Стр.		Стр.
Отпуски, разрешени на народни представители . . .	795	Законопроектъ за амнистия. (Трето четене) . . .	796
Питания:		Случка. Напушане заседанието отъ работническата парламентарна група за 5 минути въ знакъ на протестъ, поради негласуването на пълна и безусловна амнистия	803
1) отъ народнитѣ представители Асенъ Бояджиевъ, Стаматъ Ивановъ и Александъръ Наумовъ до министра на вътрешнитѣ работи и народното здраве относно забраната на акцията на безработнитѣ. (Съобщение)	796	Речь на министъръ-председателя Н. Мушановъ относно дейността на Народното събрание отъ откриването на първата извънредна сесия до края на първата половина на първата редовна сесия	803
2) отъ народния представител Никола Пъдаревъ до министра на земледѣлието и държавнитѣ имоти относно набавяне отъ страна на лозаритѣ въ Видинско необходимитѣ за лозята имъ колчи и по укрепяването на брѣговетѣ на р. Дунавъ и р. Тимокъ. (Съобщение)	796	Благодарностъ , изказана къмъ народнитѣ представители отъ председателстващия, отъ името на бюрото на Народното събрание, за усърдието, положено отъ тѣхъ презъ време на извънредната и редовната сесии и изказване пожелание за весело прекарване на празниците	804
3) отъ народния представител Христо Родевъ къмъ министра на външнитѣ работи и на изповѣданията относно назначаването на столичния адвокатъ Борисъ Петровъ да изготви исковитѣ молби по Деклозиевата афера, при наличността на държавни адвокати. (Съобщение)	796	Пожелание отъ министъръ-председателя Н. Мушановъ къмъ народнитѣ представители за весело и щастливо прекарване на празниците	804
4) отъ сѣщия народенъ представител къмъ сѣщия министъръ относно назначаването на адвокатъ Георги Атанасовъ да събира доказателства по исковитѣ молби по смѣсенитѣ арбитражни сѣдилища. (Съобщение)	796	Дневенъ редъ за следващото заседание	804

Председателстващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Обявявамъ заседанието за открито. Присѣтствуватъ нужното число народни представители. Заседанието е законно.

(Отъ заседанието отсъствуватъ следнитѣ народни представители: Ангеловъ Боянъ, Ангеловъ Станъ, Апостоловъ Драгомиръ, Бояджиевъ Стефанъ, Бурилковъ д-ръ Димо, Буровъ Атанасъ, Василевъ Григоръ, Василевъ Йото, Василевъ Ради, Василевъ Славейко, Гавриловъ Никола, Говедаровъ Георги, Дичевъ Петко, Доброволски Стефанъ, Дойчиновъ Никола, Домузчиевъ Василь, Думановъ, д-ръ Никола, Желябовъ Жеко, п. Захариевъ Захари, Икономовъ Димитъръ, Казанаклиевъ Георги, Калиновъ Благой, Калфовъ Христо, Каракашевъ Никола, Кирковъ Кирко, Киселички Христо, Кръстевъ Гето, Куртевъ Иванъ, Ляпчевъ Андрей, Маджаровъ Рашко, Маринчевъ Георги, Момчиловъ Стоянъ, Найденовъ Никола, Напетовъ Петко, Неновъ Атанасъ, Пастуховъ Кръстю, Пиронковъ Александъръ, Поповъ Стефанъ, Пулевъ Стамо, Радоловъ Александъръ, Рафаиловъ Филипъ, Рашковъ Христо, Русевъ Иванъ, Сапунджиевъ Никола, Свиаровъ Добри, Славовъ Кирилъ, Софиевъ Христо, Станковъ Владимиръ, Стояновъ Георги, Тахировъ Хафузъ Юсеинъ, Ташевъ Димо, Тошевъ Никола, Хайруловъ молла Юсеинъ, Христовъ Александъръ, Христовъ Трайко, Цановъ д-ръ Асенъ, Цановъ Стефанъ, Чернооковъ Георги и Чирпанлиевъ д-ръ Никола).

Съобщавамъ на Събранието, че бюрото е разрешило отпускъ на следнитѣ г. г. народни представители:

На г. Владимиръ Станковъ — 1 день;
 На г. Никола Дойчиновъ — 1 день;
 На г. Христо Георгиевъ Софиевъ — 1 день;
 На г. Никола Тошевъ — 1 день;
 На г. Иванъ Лѣкарски — 2 дена;
 На г. Никола Каракашевъ — 3 дни;
 На г. Михаилъ Бойчиновъ — 4 дни;
 На г. х. Георги х. Петковъ — 1 день;
 На г. д-ръ Никола Думановъ — 3 дни;
 На г. Захари п. Захариевъ — 2 дена;
 На г. Христо Статевъ — 1 день;
 На г. Никола Сапунджиевъ — 4 дни;
 На г. Стефанъ Цановъ — 5 дни;
 На г. молла Юсеинъ Хайруловъ — 3 дни;
 На г. Али Мустафовъ — 3 дни;
 На г. Григоръ Василевъ — 1 день;
 На г. Георги Чернооковъ — 1 день;
 На г. Георги Казанаклиевъ — 4 дни и
 На г. Сѣби Димитровъ — 3 дни;

Народниятъ представител г. Хафузъ Юсеинъ Тахировъ се е ползувалъ съ 20 дни отпускъ. Моли да му се разреши още три дни отпускъ.

Които г. г. народни представители сж съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Народният представител г. Сава Лолов се е ползувал досега с 12 дни отпуск. Моли да му се разреши още 9 дни отпуск.

Които г. г. народни представители сж съгласни да му се разреши исканият отпуск, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Постъпило е питане от народните представители от работническата парламентарна група г. г. Асенъ Бояджиев, Стаматъ Ивановъ и Александъръ Наумовъ до г. министра на вътрешните работи, относно забраната на акцията на безработните.

Това питане ще се изпрати на г. министра, за да отговори.

Постъпило е питане от видинския народен представител г. Никола Падаревъ до г. министра на земледелието и държавните имоти, съ което, като съобщава, че лозаритъ въ Видинско трудно си набавят необходимитъ за лозята им колци, пита: не може ли да се нареди, въ съгласие съ Министерството на благоустройството, клонитъ отъ акациевитъ дървета, които службата по поддържането на държавните шосета кастри, да се предаватъ въ разпореждане на земледѣлскитъ катедри, които по доброволно спазряване или чрезъ търгъ да ги продаватъ на лозаритъ, и какво смѣта да направи за укрепването бръговетъ на рѣката Дунавъ и р. Тимокъ?

Това питане ще се изпрати на г. министра, за да отговори.

Постъпило е питане от провадийския народен представител г. Христо Родевъ до г. министра на външните работи и изповѣданията, относно назначаването на столичния адвокатъ Борисъ Петровъ да изготви исковитъ молби по Деклозиеровата афера, при наличността на държавни адвокати.

Това питане ще се изпрати на г. министра, за да отговори.

Постъпило е питане отъ сжщия народенъ представителъ пакъ до г. министра на външните работи и изповѣданията, относно назначаването на адвоката Георги Атанасовъ да събира доказателства по исковитъ молби по смѣсенитъ арбитражни сѣдилища.

Това питане ще се изпрати на г. министра, за да отговори.

Г. министърътъ на желѣзницитъ е готовъ да отговори на питането на народния представител г. Василь Домузчиевъ, относно липсата на пощенски карти.

Обаждаатъ се: Нали го касирахте?

Председателстващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представител г. Домузчиевъ, да развие питането си. — Отсѣтствува.

Понеже г. Домузчиевъ отсѣтствува, пристѣпваме къмъ първата точка отъ дневния редъ — трето четене законопроекта за амнистия. (Глъчка)

Моля г. г. народните представители да пазятъ тишина, за да може да внимаваме, та да не се допусне нѣкоя грѣшка въ закона.

Има думата г. докладчикътъ.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): Г. г. народни представители! Ще ви прочета законопроекта за амнистията така, както е приетъ отъ комисията, съ всички измѣнения, които се вземаха въ съображение и направиха въ пленума при второто му четене. Следъ туй ще ви докладвамъ измѣненията, които сж направени отъ комисията, като сме се съобразили съ предложенията, които остана да бждатъ внесени въ законопроекта. (Чете)

„ЗАКОНЪ

за амнистия

Чл. 1. Амнистиратъ се престѣпнитъ деяния, извършени до 31 януарий 1931 г.:

1. По наказателния законъ и военно-наказателния законъ отъ частни и длѣжностни лица по поводъ на станалитъ въ страната политически събития: търновски (1922), кюстендилски (1921 и 1922), деветоюнски (1923), септемврийски (1923), ямболски (1923), горноджумайски (1924), петрички (1924), неврокопски (1922 и 1925), априлски (1925) — или въ връзка съ тѣхъ, освенъ деянията, извършени съ користна целъ, както и предвиденитъ въ чл. чл. 98, 99, гл. гл. XIV и XXXII, отъ наказателния законъ и въ ст. ст. 121, ал. II, и 122 отъ военно-наказателния законъ.

2. По закона за защита на държавата, съ изключение на чл. чл. 2, 8, 11, 13, 14 и 16. Това изключение не засѣга: а) лицата, които по време извършване на деянието не сж били навършили 21 година, и б) деянията, извършени при голечкото нападение, станало на 6 срещу 7 февруарий 1925 г., безъ първитъ дейци

Забележка а. Осѣдениитъ за деяния по чл. чл. 13 и 16 и чл. 16 въ връзка съ чл. 2 на строгъ тъмниченъ затворъ надъ 12½ години се считатъ амнистирани, ако сж починали или ако наложеното имъ наказание чрезъ помилване е било или бжде намалено до тоя размѣръ.

Министъръ Д. Върбенковъ: Този текстъ не отговаря на текста, който се прие на второ четене. На второ четене забележка а се прие така: „Осѣдениитъ за деяния по чл. чл. 13 и 16 и чл. 16 въ връзка съ чл. 2 на строгъ тъмниченъ затворъ надъ 12½ години, ако сж починали, ако сж помилвани или ако бждатъ помилвани съ остатъка отъ наложеното имъ наказание надъ 12½ години“. Това е текстътъ.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): На второ четене се прие това, което азъ докладвахъ.

Министъръ Д. Върбенковъ: Не, не. Тѣй, както казвамъ азъ, така е.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): Ето какъ го докладвахъ и се прие на второ четене: „Осѣдениитъ за деяния по чл. чл. 13 и 16 и чл. 16 въ връзка съ чл. 2 на строгъ тъмниченъ затворъ надъ 12½ години се считатъ амнистирани, ако сж починали или ако наложеното имъ наказание чрезъ помилване е било или бжде намалено до тоя размѣръ“.

Х. Чолаковъ (з): Не.

А. Стоевъ (з): Не е така. Прие се стариятъ текстъ — отъ първоначалния пресектъ.

Министъръ Д. Върбенковъ: Текстътъ на забележка а се прие на второ четене така: „Осѣдениитъ за деяния по чл. чл. 13 и 16 и чл. 16 въ връзка съ чл. 2 на строгъ тъмниченъ затворъ надъ 12½ години се считатъ амнистирани, ако сж починали, ако сж помилвани или ако бждатъ помилвани съ остатъка отъ наложеното имъ наказание надъ 12½ години.“

С. Даскаловъ (з): Така се прие на второ четене

А. Стоевъ (з): Така е.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): (Продължава да чете)

„Забележка б. Отъ тая амнистия се изключватъ рецидивиститъ и военнослужащитъ — последнитъ, ако сж действували като такива.

Забележка в. Ако въ продължение на 3 години отъ влизане въ сила на настоящия законъ противъ лицата, които се амнистиратъ по този пунктъ, се повдигне преследване, което да се завърши съ осѣждане, за престѣпления по чл. чл. 98 до 105 включително, 109 до 115 включително, 119 до 125 включително, 126 до 128 включително, 138 до 143 включително, 147, 151 до 153 включително, 155, 156, 172, 174 до 182 включително отъ общия наказателенъ законъ или по закона за защита на държавата, тѣ ще изтърпятъ наказанията си и за амнистиранитъ престѣпни деяния, безъ прилагане правилата на съвокупността.

Чл. 2. Амнистиратъ се престѣпнитъ деяния, извършени до 29 юний 1931 г.:

1. По наказателния законъ:

а) престѣпленията противъ властта — гл. V: чл. чл. 138, 139, 140, 144, 145, 146, 148 (по чл. чл. 146 и 148 само когато предложеното, дареното или обещаното не надминава 2.000 л.), 149, 150, 151 и 151 въ връзка съ 311, 152 и 154, ал. I;“

Министъръ Д. Върбенковъ: Чл. 149 въ буква а на п. 1 отъ чл. 2 е изключенъ отъ амнистията.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): Какъ е изключенъ? Комисията го е приела. Азъ ви предупредихъ, г. г. народни представители, че ще ви прочета законопроекта съ всичкитъ измѣнения, а следъ туй ще ви кажа кои е възприела комисията съобразно предложенията, които вие сте направили на второ четене. (Продължава да чете)

„б) престѣпленията противъ обществения редъ — гл. VII: чл. чл. 172 и 1756;

в) престѣпленията по гл. XV — докaчeниe на чeстъ: чл. 236 п. п. 3, 5 и 6 (съ изключение на обидата и клеветата спрямо частни лица);

г) тѣлеснитъ повреди — гл. XVII: чл. 266, п. 3, ал. III, и чл. 267 (когато е въ връзка съ чл. 266 — само до сежно случаетъ, предвидени въ п. 3);

д) общоопасни престъпления — гл. XXXII: чл. 399, 406 и 407, алинея II, отъ наказателния законъ;

е) по служба и адвокатско звание — гл. XXXIII — чл. чл. 434 (когато е въ връзка съ ст. 179 отъ военно-наказателния законъ) 439 и 443.

ж) чл. 434 отъ наказателния законъ за деянията, извършени до 31 май 1923 г. и чл. 438 отъ наказателния законъ, извършени до 31 август 1931 г.

2. По военно-наказателния законъ ст. ст. 152 до 154 включително, 169, 170, 173, 174, 177, 179, 180, 183 до 185 включително, 208 и 209 (ако сж извършени отъ военно-служещи, участвували въ сражения въ войните и наградени съ войнишки кръстове I или II степенъ или съ офицерския орденъ за храброст).

Чл. 3. Амнистиратъ се престъпнитъ деяния по чл. чл. 352, 353 и 361 отъ наказателния законъ, извършени по поводъ и въ връзка съ свикването и устройването на партийни конгреси, конференции, сбирки, събрания и митинги.

Чл. 4. Амнистиратъ се извършенитъ отъ министри до края на 1923 г. деяния въ нарушение на служебнитъ си обязанности, безъ лична (за себе си) користъ, както и тия, осъдени за деяния въ нарушение служебнитъ си обязанности, които сж изтърпѣли наказанието си.

Чл. 5. Въ ал. 2 на § 1 отъ закона за амнистия отъ 13 февруарий 1926 г. думитъ „31 декемврий 1920 г.“ се замѣнятъ съ думитъ „31 декемврий 1923 г.“.

Въ чл. 5, ал. II, отъ закона за измѣнение и допълнение на закона за амнистия отъ 1914 г. („Държавенъ вестникъ“ брой 72 отъ 1915 г.) думитъ „до 1 декемврий 1913 г.“ се замѣнятъ съ думитъ „до 31 декемврий 1921 г.“.

Чл. 6. Къмъ § 13 отъ закона за амнистия отъ 13 февруарий 1926 г. се прибавя следната алинея:

Същитъ деяния сж изключение на ония по ст. ст. 121, алинея втора, и 122 отъ военно-наказателния законъ, се амнистиратъ и за времето до 1 януарий 1921 г., ако осъденитъ сж помилвани или ако сж изтърпявали, изтърпѣли изцѣло или отчасти наложеното имъ главно наказание.

Чл. 7. Амнистиратъ се всички престъпления, извършени отъ 17 септемврий 1912 г. до 31 декемврий 1920 г. съ користъ до 1.000 л. отъ непълнолѣтни, ненавършили 21-годишна възраст, ако сж изтърпѣли наказанието си или сж били осъдени условно съ вѣзла или не въ законна сила присѣда и ако досега не сж осъждани за други престъпления.

Чл. 8. Амнистиратъ се деянията на длъжностни лица по Дирекцията за с. г. о. п. въ връзка съ неотчитането имъ прелъ сжщата или нейни органи, ако тия лица живѣятъ извънъ предѣлитъ на царството, и ако неотчитането имъ се отнася до комитети, намиращи се въ територии, останали подъ чужда властъ.

Чл. 9. Амнистиратъ се престъпнитъ деяния по наказателния законъ, извършени отъ длъжностни и частни лица въ връзка или по поводъ закона за отчуждаване злания за държавна, окръжна или общинска нужда, безъ користъ.

Чл. 10. Амнистиратъ се деянията, извършени отъ 1 януарий 1927 г. до 31 август 1931 г. по чл. 144, ал. ал. 2 и 3, отъ закона за горитъ, само досежно предвиденото въ тѣхъ наказание тъмниченъ затворъ или запиране.

Чл. 11. Гражданскитъ последици отъ амнистиранитъ деяния се заличаватъ, освенъ ако се касае до такива въ полза на частни лица, безъ тия по чл. 2, буква в, или отъ деяния, които се амнистиратъ съгласно забележка „а“ отъ чл. 1, т. 2 и чл. 10.

Тая наредба се отнася до всички деяния, амнистирани съ предшествуващи закони, независимо отъ обстоятелствата, дали гражданскитъ последици сж присѣдени заедно или отдѣлно въ углавното дѣло, стига основанието на иска да е било амнистираното деяние.

Гражданскитъ последици, произтичащи отъ амнистиранитъ съгласно чл. 1 т. 1 събития въ полза на частни лица, се заличаватъ.

Забележка. Гражданско-правнитъ отношения между амнистиранитъ по чл. 6 и държавата досежно продаденитъ отъ държавата и възложени върху нея на публиченъ търгъ движими и недвижими имоти се уреждатъ съгласно разпоредженията на закона за ликвидирание гражданско-правнитъ отношения между държавата и амнистиранитъ по закона за сѣдене и наказание виновницитъ за народната катастрофа.

Чл. 12. Конфискуванитъ предмети, както и изплатенитъ суми по присѣденитъ досега глоби, граждански обезщетения, парични удовлетворения или сѣдебни и дѣловодни разноси, не се повръщатъ.

Чл. 13. Правото на пенсия на амнистиранитъ лица се възстановява отъ датата на публикуване настоящия законъ въ „Държавенъ вестникъ“.

Г-да! Измѣненията, които направи комисията, като се съобрази съ всички предложения, които се направиха по чл. 2, сж следнитъ:

Въ чл. 2, буква а, следъ „151“ се прибави „и 151 въ връзка съ 311“.

Министъръ Д. Гичевъ: 311 алинея втора.

Министъръ Д. Върбенковъ: Само алинея втора на чл. 311. Така е решението на комисията.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): Не. 311.

Министъръ Д. Върбенковъ: Нищо подобно нѣма. Тогава моля да се оттегли цѣлитъ членъ.

Н. Падаревъ (д. сг): Г. докладчикъ! Азъ Ви моля да кажете съображенията на комисията и да поясните значението на поставенитъ членове. Защото, като казвате само, че се прибавя нѣкой членъ, за по-големата частъ отъ народното представителство не е ясно за какво се касае. Обяснете, за да знаемъ всички.

И. Ангеловъ (нац. л. о): Съ тази амнистия се засѣгатъ редица събития. Азъ искамъ да зная, въ връзка съ септемврийскитъ събития амнистиратъ ли се и убийцитъ на покойния Геннадиевъ или не?

Министъръ Д. Върбенковъ: Не се амнистиратъ. (Глъчка)

Д-ръ Т. Кулевъ (д. сг): Искамъ да направя една формална бележка по начинъ на докладването.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля, г-да, никой нѣма право да говори преди г. докладчикътъ да свърши доклада си.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): Въ чл. 2, буква а, следъ „151“ комисията прибави „и 151 въ връзка съ 311“.

Д-ръ Т. Кулевъ (д. сг): Отъ наказателния законъ, нали?

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): Да, отъ наказателния законъ.

Министъръ Д. Гичевъ: Въ връзка съ чл. 311 алинея втора.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): Не, само 311.

Министъръ Д. Гичевъ: 311 алинея втора.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): Ако искате, прибавете сега „алинея втора“.

Въ буква д следъ „399“ се прибавя: „406 и 407 алинея втора отъ наказателния законъ“.

Въ буква е се изхвърли „438“.

Г. Говедаревъ (д. сг): Кажете съображенията, г. докладчикъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Чакайте, г-да, най-напредъ г. докладчикътъ да съобщи измѣненията.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): Комисията прибави нова буква ж: (Чете) „Чл. 434 отъ наказателния законъ за деянията, извършени до 31 май 1923 г. и 438 отъ наказателния законъ, извършени до 31 август 1931 г.“

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата г. министърътъ на правосѣдието.

Министъръ Д. Върбенковъ: Г. г. народни представители! И азъ бѣхъ въ заседанието на комисията и ще ви кажа предложенията, които азъ направихъ.

Най-напредъ по отношение на чл. 2 п. 1, буква а. Амнистирането по чл. 140 да се отнася само досежно нападане или заемане на общини. За другитъ престъпления не съмъ съгласенъ. Моля да се впише въ скоби следъ чл. 140, че само така се тълкува, че само въ това отношение се приема амнистирането по чл. 140. За заемане на складове, домове, телефонни станции не съмъ се съгласилъ и нѣма да се съгласа да мине това. Тия престъпления не съмъ съгласенъ да ги амнистирамъ. Вижте какво казва текстътъ на чл. 140: (Чете) „Ако въстаналата тѣла е нападнала или заела въ своя властъ община, домъ, складъ за оръжия, военни припаси или барути, желѣзници, телеграфно или пощенско учреждение, то виновнитъ, ако не

сж извършили по-строга наказуемо престъпление, наказват се: предводителитъ и подбудителитъ — съ строгъ тъмниченъ затворъ отъ 5 до 15 години“. Само що се касае до нападане или заемане на общини да се отнася амнистирането по чл. 140.

Д. Ачковъ (нац. л. о): Ами ако телефонната станция е въ общината?

Министъръ Д. Върбенковъ: Г. Ачковъ! Вие недейте се прави на простъ. Вие ги разбирате тия работи. Тукъ се касае за случаи, когато въ време на изборъ се заеме община.

Съгласихъ се да се впише и чл. 141 само досежно . . .

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): Той не е вписанъ. Това е сега ново предложение.

Министъръ Д. Върбенковъ: Съгласявамъ се досежно чл. 141 да се прибави: само за употребено насилие надъ отдѣлни лица при прилагане закона за настаняване на бѣжанцитъ. Защото, г-да, има, напр., такива случаи. На нѣкое село отидатъ да му взематъ отъ мерата 1.000 декара, определени по закона или отъ комисията за настаняване на бѣжанцитъ, или отиде агрономъ да я парцелира. А знаете, че нашиятъ българинъ, когато се касае за земята, не дава никой да му я бута. Събира се една тѣла отъ селяни и изгонватъ агронома. Азъ моля народното представителство да се съгласи да се амнистиратъ само такива случаи. Не съмъ съгласенъ въ друго отношение да се дава амнистия по чл. 141; и ако се приеме амнистиране по чл. 141, да се каже така: само за употребено насилие надъ отдѣлни лица при прилагане закона за настаняване на бѣжанцитъ.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): Това е ново предложение?

Министъръ Д. Върбенковъ: Да.

Предлагамъ чл. 149 да се заличи.

Следъ „чл. 151 въ връзка съ чл. 311“ да се прибави „алинея втора“.

Съгласенъ съмъ да се прибавятъ въ буква д — общоопасни престѣпления — гл. XXXII — следъ чл. 399 думитъ „въ връзка съ чл. чл. 31 и 92 отъ закона за взривнитъ вещества и орѣжията“. Г-да! Има дюкенджии или магазинери, на които е разрешено, дадено е право да продаватъ взривни материали: барутъ, патрони ловджийски и други. Понеже нѣматъ удобни складове или мазета съобразно правилата, тия материали могатъ да се запалятъ, може да стане взривъ и въ такъвъ случай продавачътъ отговаря. Такива случаи може да има въ България. Затуй азъ моля да се постави: чл. 399 само въ връзка съ чл. чл. 31 и 92 отъ закона за взривнитъ вещества и орѣжията.

Предлагамъ да се включатъ въ буква д и чл. чл. 406 и 407, алинея втора, отъ наказателния законъ. Касае се за извършени отъ желѣзничаритъ престѣпления по небрежностъ. Съгласенъ съмъ, значи, съ направеното отъ комисията измѣнение въ буква ж на чл. 2 отъ закона за амнистията.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): Г. министре! Понеже въ буква д не е упоменато следъ чл. 399 „въ връзка съ чл. чл. 31 и 92 отъ закона за взривнитъ вещества и орѣжията“, . . .

Министъръ Д. Върбенковъ: Това е ново предложение, което правя сега.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): . . . дайте го писмено.

Министъръ Д. Върбенковъ: Азъ го казвамъ, а Вие го напишете.

И така, г. г. народни представители, предлагамъ въ чл. 2, п. 1, буква а, да се заличи чл. 149 и да стане „151 въ връзка съ 311, алинея втора“.

По буква д — общоопасни престѣпления, следъ „чл. 399“ искамъ да се прибавятъ думитъ: „въ връзка съ чл. чл. 31 и 92 отъ закона за взривнитъ вещества и орѣжията“ и да се включатъ следнитъ нови членове: „406 и 407, алинея втора“. (Глъчка)

Д. Ачковъ (нац. л. о): Г. председателю! Дайте 5 минути отидъ, докато се нареди работата. Ще ви гласуваме това, което сте наредили. Но това, което сега става, е скандалъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Моля, тишина, г-да!

Пристѣпваме къмъ гласуване на предложенията, които прави г. министърътъ на правосѣдието сега, а следъ това ще предложатъ на гласуване измѣненията, които е направила комисията.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Най-напредъ ще се поставятъ на гласуване предложенията по чл. 2, които бѣха изпратени въ комисията, за да се произнесе тя по тѣхъ, и следъ това ще се гласуватъ другитъ предложения. (Глъчка)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля, г-да, спокойствие, за да не направимъ нѣкоя грѣшка.

Направени сж следнитъ предложения отъ г. министра на правосѣдието: По чл. 2, п. 1, буква а: „Да се заличи чл. 149, а следъ думитъ „чл. 151 въ връзка съ чл. 311“ да се прибавятъ думитъ „алинея втора“.

Кои отъ г. г. народнитъ представители приематъ това предложение така, както го прочетохъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

По чл. 2, п. 1, буква д: „Въ буква д — общоопасни престѣпления — следъ „чл. 399“ да се прибавятъ думитъ „въ връзка съ чл. чл. 31 и 92 отъ закона за взривнитъ вещества и орѣжията и да се включатъ „чл. чл. 406, 407 алинея втора“.

Кои отъ г. г. народнитъ представители приематъ това предложение на г. министра на правосѣдието, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата г. министърътъ на правосѣдието.

Министъръ Д. Върбенковъ: Г. председателю! Вие пропуснахте да кажете, че чл. 140 се ограничава „само относно нападение или заемане на общини“, а чл. 141 — „само за употребено насилие надъ отдѣлни личности при прилагане закона за настаняване на бѣжанцитъ“.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има едно предложение отъ г. министра на правосѣдието, чл. 140 да се ограничи „само относно нападение и заемане на общини“, а чл. 141 — „само за употребено насилие надъ отдѣлни личности при прилагане закона за настаняване на бѣжанцитъ“.

Кои г. г. народни представители приематъ това предложение на г. министра на правосѣдието, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Н. Йотовъ (з): И чл. 151 да се изхвърли.

Министъръ Д. Гичевъ: Да. Комисията го е приела, но пленумътъ може да го отхвърли.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Моля! Чл. 151 да се изхвърли.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): „Чл. 151 въ връзка съ чл. 311“ остава.

Н. Захариевъ (з): Гласувахме веднѣжъ, че остава.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): Не е гласувано.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля, г-да! Азъ гласувахъ предложенията на г. министра на правосѣдието.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г-да! Нѣма защо да амнистираме по чл. 151. Азъ не намирамъ никакъвъ общественъ интересъ за това. Чл. 151 трѣбва да се изхвърли.

Н. Захариевъ (з): Г. председателю! Гласувайте предложението на г. министъръ-председателя.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има предложение по чл. 2, п. 1, буква а — чл. 151 да се изхвърли. Полагамъ на гласуване това предложение на г. министъръ-председателя.

Кои г. г. народни представители приематъ да се изхвърли чл. 151 въ чл. 2, п. 1, буква а, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Има предложение отъ комисията, да се включи „чл. 151 въ връзка съ чл. 311, алинея втора“.

Н. Захариевъ (з): Гласувано е.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля, г-да. Азъ положихъ на гласуване предложението на г. министра на правосѣдието и предложението на г. министъръ-председателя. Измѣненията, предложени отъ комисията, не съмъ ги полагалъ на гласуване.

Н. Захариев (з): Има предложение от г. министра на правосъдието, което съвпада с предложението на комисията — то е, че се включва и чл. 151 в връзка с чл. 311, алинея втора. Ние гласувахме това.

Д-ръ Т. Кулев (д. сг): Чл. 151 няма нищо общо с чл. 311.

Н. Пждарев (д. сг): Някои искат да прокарат чл. 151 по козвеш начин.

А. Капитанов (з): Гласувано е.

Председателстващ Н. Шопов: Гласувано е като предложение на г. министра на правосъдието.

Г-да! Ще пристъпим към гласуване предложението на комисията за изключване от чл. 2, п. 1, буква е: чл. 438. Въ първоначалния проект на комисията съществува чл. 438. Комисията го изхвърли сега, въ съгласие с г. министра на правосъдието.

Които г. г. народни представители приемат предложението на комисията, да се изхвърли чл. 438 от чл. 2, п. 1, буква е, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Пристъпваме към гласуване на буква ж от пункт 1 на чл. 2 така, както се прочете от г. докладчика.

Министър-председател Н. Мушанов: Г-да! Въ началото на чл. 2 се говори, че се „амнистират престъпните деяния, извършени до 29 юний 1931 г.“ Азъ смѣтамъ, че за ютѣлни деяния не може да се дава специаленъ срокъ. А за деянията, изброени въ буква ж, срокътъ се продължава до 31 августъ 1931 г. Тогава трѣбва да кажемъ, че този срокъ се отнася за всичкитѣ деяния, или ще трѣбва да ги разделимъ.

Д-ръ К. Миланов (д. сг): И то само за едно деяние.

Министър-председател Н. Мушанов: Азъ смѣтамъ, че това не трѣбва да съществува и заради туй правя предложението да се изхвърлятъ отъ буква ж думитѣ „до 31 августъ 1931 г.“

Нѣкой отъ земледѣлцитѣ: Значи, срокътъ остава за всичкитѣ деяния до 29 юний 1931 г. (Глъчка)

Председателстващ Н. Шопов: Моля, г-да, пазете тишина, да чуя какво предлага г. министър-председателътъ.

Министър-председател Н. Мушанов: Въ буква ж на пунктъ 1 отъ чл. 2 се предвижда специаленъ срокъ „до 31 августъ 1931 г.“, съ което се измѣнява срокътъ, който се упоменава въ началото на члена, а именно „до 29 юний 1931 г.“. Затова моля думитѣ „до 31 августъ 1931 г.“ да се изхвърлятъ.

Х. Чолаков (з): Срокъ „до 31 августъ“ да няма.

Министър д-ръ А. Гиргинов: Думитѣ „извършени до 31 августъ 1931 г.“ да се изхвърлятъ.

Н. Пждарев (д. сг): Г. докладчикъ! Обяснете ни за какви деяния се отнася буква ж. (Глъчка)

Председателстващ Н. Шопов: Г. министърътъ на правосъдието прави предложение буква ж отъ проекта, така, както се докладва, да се изхвърли. Предложението на г. министър-председателя се покрива отъ предложението на г. министра на правосъдието. Ще положи на гласуване предложението на г. министра на правосъдието.

Н. Йотов (з): Не се покриватъ дветѣ предложения. Искамъ думата.

П. Стайнов (д. сг): Нищо не разбираме отъ тази работа.

А. Буков (з): Г. председателю! Чакайте! Не сме разбрали за какво ще гласуваме.

В. Моллов (д. сг): Няма нужда да се полага на гласуване тази буква, щомъ се оттегля.

Председателстващ Н. Шопов: Да се отбележи въ протокола, че буква ж, като негласувана на второ четене, се оттегля.

Н. Пждарев (д. сг): Като оттеглена, не се полага на гласуване.

Председателстващ Н. Шопов: Постъпили сѣ следнитѣ предложения, подписани отъ нужното число народни представители.

По чл. 4 постъпило е предложение отъ народния представител г. Никола Пждаревъ и др., въ смисълъ, чл. 4 да бѣде измѣненъ така: (Чете) „Амнистиратъ се бившитѣ министри Марко Турлаковъ и Александъръ Ботевъ“.

Това предложение не го полагамъ на гласуване, понеже този въпросъ е ликвидиранъ съ гласуването на чл. 4 на второ четене.

Министъръ Д. Гичев: И е провокаторско предложение.

Н. Пждарев (д. сг): Дайте ни думата, г. председателю.

Председателстващ Н. Шопов: Има думата г. министър-председателътъ.

Министър-председател Н. Мушанов: Г. г. народни представители! Ако е имало нѣщо, съ което да е ставало злоупотребление въ миналото, то е да се измѣнятъ законитѣ на трето четене. Г. Пждаревъ, въ миналото, си записа името въ тая практика. Но азъ не желая въ нашия Парламентъ да продължава една практика, която създаде страшно лошо законодателство въ страната. (Ръкоплѣскания отъ мнозинството) Заради туй азъ смѣтамъ, че както по това предложение, така и по всички други, които сѣ дебатирали на второ четене и сѣ били отхвърлени, въпросътъ е свършенъ. Това е законодателна техника, въ която има разумъ. Не може така! (Възгласения отъ сговориститѣ) На трето четене ще трѣбва да се дебатиратъ само прибавки и добавки, които не сѣ били разисквани на второ четене.

С. Омарчевски (з): Тѣй е и по правилника.

Министър-председател Н. Мушанов: Иначе, гласувало ли е Народното събрание — свършено е.

Ето защо моля г. Пждарева, както и всички последващи, чиито предложения следъ като ги прегледахъ, казахъ на г. председателстващия, че няма да ги постави на гласуване, да разбератъ, че тая техника има своя смисълъ и да не настояватъ да се гласуватъ предложенията имъ, за да не се повтарятъ пакоститѣ отъ миналото. (Глъчка)

С. Мошанов (д. сг): Понеже няма да гласувате предложението му, трѣбва да дадете възможностъ на г. Пждарева да го развие.

Министър-председател Н. Мушанов: Защо ще го развива, когато няма да се гласува!

Н. Пждарев (д. сг): Понеже г. министър-председателътъ се обръща къмъ мене да оттегля предложението си...

Х. Родев (нац. д): Не може да се откриватъ дебати по този въпросъ. (Глъчка)

Н. Пждарев (д. сг): ... затуй азъ казвамъ, че това предложение съмъ го депозиралъ, като съмъ се съобразилъ съ правилника. То съдържа материя, която мож да бѣде разгледана на трето четене.

Министър-председател Н. Мушанов: Въпросътъ е разрешенъ на второ четене, г. Пждаревъ.

Н. Пждарев (д. сг): Не е разрешенъ. Съ чл. 4 ние желаемъ да се подчертае ясно и отъ правителство, и отъ болшинство, че се амнистиратъ г. Марко Турлаковъ и г. Александъръ Ботевъ.

Х. Чолаков (з): Ние амнистираме деяния.

Т. Бошнаков (з): Амнистиратъ се убийци!

Н. Пждарев (д. сг): Азъ желая този кабинетъ, въ който влизатъ г. Мушановъ, г. Гиргиновъ и г. Стефановъ, демократи, изстрадали въ една Демократическа партия, която е записала въ своята история борба противъ корупцията, и г. Костурковъ, който ... (Тропане по банкитѣ отъ мнозинството)

Нѣкой отъ мнозинството: Тукъ рефератъ ли ще се държи?

Председателстващ Н. Шоповъ: (Звъни)

Н. Пждаревъ (д. сг): Азъ желая да се подчертае, че амнистирате Александъръ Ботевъ и Марко Турлаковъ, следъ като сте отказали да амнистирате . . . (Тропане отъ мнозинството)

Председателстващ Н. Шоповъ: Има думата г. министър-председателъ.

Министър-председател Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Изглежда, че желанието на г. Пждарева не е било да иска да спазимъ нѣкакъвъ си редъ, но да излъже само да каже, че ние, демократитѣ въ кабинета, бившитѣ негови другари, не сме искали да бъдемъ върни на традициитѣ на партията си. Азъ зная, че законътъ за амнистията амнистира деяния.

Х. Чолаковъ (з): Разбира се.

Министър-председател Н. Мушановъ: Дали подпадатъ подъ закона за амнистията Петко, Драганъ, Турлаковъ или който и да бѣде, съдилищата ще кажатъ това.

Н. Пждаревъ (д. сг): Моето предложение е да се подчертае, че се амнистиратъ тѣ.

Министър-председател Н. Мушановъ: Мене това не ме интересува. Може да бѣдатъ и Петко, и Оббовъ, и др. Съ приетитѣ вчера текстове въпросътъ е разрешенъ. Ние тукъ не раздаваме правосъдия, а даваме амнистия; съдилищата ще решатъ, кои деяния подпадатъ подъ даденъ членъ. (Глъчка) Вие много критикувате, но — кой знае — може би ние повече сме мислили за сѣтнинитѣ отъ тая амнистия, отколкото вие. (Възражения отъ работницитѣ. Глъчка)

Председателстващ Н. Шоповъ: (Звъни)

Министър-председател Н. Мушановъ: Г-да! За да имаме редъ въ нашата работа, трѣбва преди всичко да се установи една практика на Парламента.

Колкото за г. Пждарева и за отношенията помежду ни, азъ ще му кажа, че той се е сбъркалъ и нѣщо, наистина, има да му човърка сега, та иска съ тия закачки спрямо насъ да се поправи. (Ржкопльскания отъ мнозинството) Азъ му заявявамъ, че ние повече ще вървимъ въ пътя на демокрацията, отколкото режимътъ, който той поддържа осемъ години! (Ржкопльскания отъ мнозинството)

Н. Пждаревъ (д. сг): Вървете въ тоя пътъ!

Председателстващ Н. Шоповъ: Съобщавамъ на г. г. народнитѣ представители, че бюрото на Камарата нѣма да положи на гласуване предложението на г. Пждарева, защото съ това предложение той, по единъ оригиналенъ начинъ, иска да попрѣчи, евентуално, на амнистията на хора, за която амнистия ще си кажатъ думата съдилищата.

П. Стайновъ (д. сг): Исква да попрѣчи на амнистията на престѣпления, извършени съ користъ.

Н. Пждаревъ (д. сг): За да спася Парламента отъ едно, най-малко казано, непочтено дѣло.

Председателстващ Н. Шоповъ: Второ предложение, отъ г. д-ръ Кънчо Милановъ и др., което сѣщо нѣма да положи на гласуване, е следното: (Чете)
„Къмъ чл. 1, пунктъ 2, въ края, следъ думитѣ „безъ първитѣ дейци“ се прибавятъ и думитѣ „и предводителитѣ“.

И този въпросъ е ликвидиранъ при гласуване законопроекта на второ четене.

Г. Т. Данаиловъ (д. сг): Г. председателю! Азъ съмъ съгласенъ съ мнението на г. министър-председателя, обаче за едно предложение, направено по реда, предвиденъ въ правилника — отъ 10 души — не можете да кажете, че нѣма да го гласувате; ще го гласувате. Ако народнитѣ представители гласуватъ за него — то ще се приеме, ако тѣ не гласуватъ — то ще падне.

Председателстващ Н. Шоповъ: Правилникътъ е изриченъ — не се полага на гласуване предложение, направено по сѣщество следъ второто четене.

Министър-председател Н. Мушановъ: Да се разберемъ. — Правилникътъ има свой смисълъ. При третото четене само тогава може да се докладватъ и гласуватъ предложения за добавки и поправки, направени отъ 10 души народни представители, когато въпроситѣ на второ четене не сѣ окончателно дебатиранни, не сѣ разрешени. Ако се постѣпи иначе, то е все едно да станатъ дебати като на второ четене.

Н. Захариевъ (з): Право е.

Министър-председател Н. Мушановъ: Затуй моля г. Данаилова да не настоява. Защото ако сега станатъ дебати като на второ четене, възможно е да се надхвърли целта, възможно е всичко издѣлно да се реформира. Парламентарната техника относно предложенията етъмко такава, каквато се застъпва отъ председателството. Ето защо ще моля да не настоявате. Когато председателството намира, че въпросътъ е разрешенъ вчера, при второто четене — може виз, народнитѣ представители, да считатъ, че той не е разрешенъ, да оспорватъ това и да искатъ да дебатиратъ, то е друго — такъвъ въпросъ нѣма да се дебатира сега, при третото четене, повече и предложенията, които се отнасятъ до него, нѣма да се поставятъ на гласуване. Така че, когато въпросътъ е разрешенъ на второ четене, председателството, при третото четене, нѣма да поставя на гласуване новитѣ предложения, които биха се направили.

Д-ръ Т. Кулевъ (д. сг): Г. председателю! Искамъ думата по реда, какъ да се гласуватъ предложенията.

Г. г. народни представители! Съгласно правилника и практиката, редътъ е следниятъ. Ако на второ четене е било направено изрично предложение по даденъ членъ и това предложение е било отхвърлено и членътъ е билъ приетъ така, както се е докладвалъ отъ докладчика, въ такъвъ случай сѣщото това предложение на трето четене не може наново да бѣде направено и по него не може по никой начинъ да се дебатира. Ако, обаче, членътъ е билъ приетъ чисто и просто на второ четене, като по него тогава не е било направено никакво предложение, то на трето четене може да се правятъ предложения по този членъ.

Министър-председател Н. Мушановъ: Ако има да се правятъ по сѣщество поправки и добавки на известенъ членъ, то това — както е известно — трѣбва да стане непременно на второ четене; никога на трето четене тѣ не може да се правятъ, а още по-малко пъкъ да се дебатиратъ по тѣхъ, нито пъкъ да се гласуватъ.

Отъ стговориститѣ: А-а-а!

Министър-председател Н. Мушановъ: Обратниятъ начинъ на постѣпване е ваша практика; съ нея не ща да си служа.

Д-ръ Т. Кулевъ (д. сг): Съгласно чл. 40 отъ правилника за вътрешния редъ, на трето четене могатъ да се правятъ нови предложения за измѣнение и допълнение на известенъ членъ и тѣзи предложения могатъ и трѣбва да се разглеждатъ и гласуватъ. (Глъчка)

Д-ръ К. Милановъ (д. сг): На второ четене може да се е разисквало това. . . .

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): Това се разисква на второ четене и ние премахнахме тия думи. Сега не можете да искате да ги добавимъ отново.

Д-ръ К. Милановъ (д. сг): Азъ моля да ми се даде думата.

Министър-председател Н. Мушановъ: На второ четене се дебатиратъ по сѣщество; сега се само гласува и, най-много, се правятъ прости редакционни и стилистични поправки.

Докладчикъ Н. Гавриловъ (нац. л): Това нѣщо го изхвърлихме на второ четене.

Д-ръ К. Милановъ (д. сг): Моля, г. председателю, по въпроса, дали е дебатирано, да ми се даде думата.

Председателстващ Н. Шоповъ: Моля Ви се, нѣмате думата.

Г-да! Сѣщо така не поставямъ на гласуване предложението на г. Милановъ, за прибавяне алинея втора

към чл. 6, въ смисъл: (Чете) „и към чл. 5 отъ закона за амнистията отъ 6 юлий 1929 г., следъ думата „изгърпавали“, се прибавятъ думитѣ „и изгърпѣли“.

Прибавянето една такава втора алинея съ прочетения текстъ е излишно. Събранието е изхвърлило тия думи.

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Ако е дебатирано по въпроса, нѣма какво да се прибавя.

Д-ръ К. Милаковъ (д. сг): Но докладъ на комисията съществува.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Не полагамъ на гласуване и предложението на г. д-ръ Атанасъ Бояджиевъ за прибавяне къмъ чл. 6, следъ думата „изгърпѣли“, думитѣ „или ще изгърпятъ“.

Това предложение е безпредметно, тъй като по този въпросъ Събранието се е вече произнесло, . . .

Министъръ Д. Гичевъ: Тия думи бѣха на второ четене изхвърлени отъ проекта.

С. Омарчевски (з): Да, на второ четене сж изхвърлени.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: . . . и затуй това предложение не ще се гласува.

Ще положа на гласуване предложението на г. Ингилизовъ и други, за прибавяне къмъ чл. 3, между членоветѣ отъ наказателния законъ, и чл. 364, като на края се прибавятъ думитѣ „или пъкъ извършени безъ лична користъ“.

Д-ръ К. Милаковъ (д. сг): Г. председателю! Моля да ми се даде думата по чл. 6.

В. Молловъ (д. сг): Сега се гласува предложение по чл. 3.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля! Има думата народниятъ представителъ г. Иванъ Ингилизовъ.

И. Ингилизовъ (мак): Съ чл. 3 амнистирахме престѣпления, извършени по чл. 361 отъ наказателния законъ. Тоя членъ гласи: „Който, самъ или чрезъ друго, състави лъжливъ частенъ документъ, или преправи таквъ истински документъ“ и пр. А въ чл. 364 се казва: . . . „който съ знание се ползува съ лъжливъ или преправенъ официаленъ или частенъ документъ, съставенъ отъ друго“. Азъ мисля, че трѣбва да амнистираме и престѣпленията, извършени по чл. 364 — ония лица, които сж се ползували отъ преправени документи, и то ако това е било безъ лична користъ.

Министъръ Д. Върбековъ: Не съмъ съгласенъ.

А. Буковъ (з): Това не може.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Полагамъ на гласуване предложението на г. Ингилизовъ и др., съ което г. министъръ на правосъдието не е съгласенъ.

Който отъ г. г. народнитѣ представители приематъ предложението на г. Ингилизовъ и др. така, както го прочетохъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

С. Мошановъ (д. сг): Значи ония, които сж фалшифицирали документи, се амнистиратъ, а онѣзи, които сж се ползували съ фалшиви документи, нѣма да бждатъ амнистирани!

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има предложение отъ народния представителъ г. Никола Захариевъ, въ смисълъ, въ чл. 2, буква в, да се заличатъ думитѣ въ скоби „съ изключение на обидата и клеветата спрямо частни лица“.

Х. Родевъ (нац. л): Това е отъ личенъ характеръ. Не може.

Министъръ Д. Върбенковъ: Не съмъ съгласенъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Г. министърътъ на правосъдието не е съгласенъ съ това предложение.

Който отъ г. г. народнитѣ представители приематъ това предложение така, както го прочетохъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Полагамъ на гласуване предложението, направено отъ г. Дуковъ и др., въ смисълъ, къмъ чл. 9, следъ думитѣ

„за държавна, окръжна и общинска нужда“, да се прибавятъ думитѣ „и закона за трудовата поземелна собственостъ“.

А. Буковъ (з) и други земледѣлци: А-а-а!

Министъръ Д. Върбенковъ: Не съмъ съгласенъ.

А. Капитановъ (з): Г. министре! Азъ Ви моля да се съгласите съ това предложение, защото, макаръ да приехме вече принципа да не вмѣкваме нови закони, вече вмѣкнахме престѣпленията по чл. 141 на наказателния законъ въ връзка и по поводъ прилагане закона за настаняване на бѣжанцитѣ. А сега искаме да се вмѣкне тукъ и законътъ за трудовата поземелна собственостъ.

Министъръ Д. Върбенковъ: Не съмъ съгласенъ.

С. Мошановъ (д. сг): Ще амнистирате всички рушветчи.

Н. Пждаревъ (д. сг): Дайте нумерата на дѣлата, бе джанамъ, и да се свърши!

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Г. министърътъ не е съгласенъ съ това предложение.

Министъръ Д. Върбенковъ: Г. председателю! Моля да не се дебатира повече.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Има думата народниятъ представителъ г. Стефанъ Кирчевъ.

С. Кирчевъ (з): Г. г. народни представители! Азъ ви моля да се съгласите, моля и г. министра да се съгласи, да се вмѣкнатъ въ чл. 9 и престѣпленията въ връзка или по поводъ закона за трудовата поземелна собственостъ защото се констатираха много нередовности, тъй като атмосферата, при която се прилагаше тоя законъ, бѣше лоша. Станаха и много нарушения на тоя законъ, безъ користъ, които бѣха използвани следъ 9 юний, за да се заведатъ дѣла срещу много лица. Такива дѣла се инсценираха, безъ да има нѣкакъвъ поводъ.

Моля г. министра на правосъдието и г. министъръ-председателя да се съгласятъ, понеже въ края на чл. 9 се казва „безъ користъ“, да бждатъ включени и престѣпнитѣ деяния, извършени въ връзка или по поводъ закона за трудовата поземелна собственостъ, безъ користъ, още повече, че по другитѣ членове на законопроекта сж амнистирани и деяния, извършени съ користъ.

И. Стайновъ (д. сг): А! Това признание да се запише.

Отъ земледѣлцитѣ: Ей-й-й!

С. Омарчевски (з): Голѣмо откритие!

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Запишете го съ черни букви! (Глъчка)

С. Кирчевъ (з): Затуй предлагаме да се амнистиратъ деянията по закона за трудовата поземелна собственостъ, въ които нѣма користъ, въ какъвто смисълъ е и предложението.

Министъръ Д. Върбенковъ: Дебати не може да има сега.

А. Капитановъ (з): Само деянията безъ користъ!

С. Кирчевъ (з): Ние изключваме користъта.

Министъръ д-ръ А. Гиргиновъ: Дебати не може да има сега.

Х. Статевъ (нац. л. о): Дебати не могатъ да ставатъ по предложения, необсѣждани на второ четене.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля ви се, г-да!

В. Молловъ (д. сг): Ама тукъ пакъ се правятъ предложения, които, споредъ тълкуването на г. министъръ-председателя, не бива да гласувате.

Министъръ Д. Върбенковъ: Не бива, разбира се.

Д-ръ Г. М. Димитровъ (з): Искамъ думата, г. председателю!

Министър-председател Н. Мушановъ: Дебати не могат да стават сега. Разберете това, г-да!

Д-ръ Г. М. Димитровъ (з): Въ затворитъ има хора, които лежат само затуй, че сж имали доблестъ да кажатъ, че сж вземали земя. . .

Министъръ Д. Върбенковъ: Какво да правимъ, като има хора въ затворитъ?

Д-ръ Г. М. Димитровъ (з): Ние искаме да се амнистиратъ нѣколко души, които не сж извършили нѣкакво престѣпление съ користна целъ.

А. Стоевъ (з): Не може да се дебатира сега.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля, г-да! Г. министър-председателъ и г. министърътъ на правосѣдието не сж съгласни съ предложението на г. Дуковъ и други къмъ чл. 9.

Кои отъ г. г. народнитъ представители приематъ предложението на г. Дуковъ и други къмъ чл. 9 така, както го прочетохъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Има предложение отъ народния представителъ г. Куневъ и други, къмъ чл. 3 отъ законопроекта за амнистията да се добави следната втора алинея: „Амнистиратъ се престѣпнитъ деяния по чл. 354 отъ наказателния законъ въ връзка и по поводъ чл. 144 отъ закона за горитъ, безъ лична користъ за дееца“.

Д-ръ Т. Кулевъ (д. сг): Може ли такава нѣщо, бе джанамъ?

А. Буковъ (з): Не може тая работа

Д. Ачковъ (нац. л. о): Пазарлъцитъ не сж свършени! Голѣма глъчка)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля ви се, г-да.

Министър-председател Н. Мушановъ: Моля ви се, г-да! Най-пакостното нѣщо е да правите предложения на трето четене. Ще ми позволите да кажа, че азъ не съмъ въ състояние да разбера какво целятъ тия предложения.

Г. Говедаровъ (д. сг): Отнася се за фалшификации на документи по закона за горитъ. Може ли така?

Министър-председател Н. Мушановъ: Не мога да разбера за какво се отнасятъ, за да кажа съгласенъ ли съмъ или не съ тѣхъ. На второ четене сж станали обсъждания и мога да зная какво се е искало съ предложенията, които сж правени тогава. Сега, обаче, току-така, не мога да разбера за какво се отнасятъ и затова моля да се отхвърли направеното предложение.

Министъръ Д. Върбенковъ: И азъ не съмъ съгласенъ съ това предложение.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля г. г. народнитъ представители, които сж съгласни съ предложението на г. Куневъ и др., съ което не сж съгласни г. министър-председателъ и г. министърътъ на правосѣдието, да вдигнатъ рѣка. Малцинство. Събранието не приема.

Н. Кемилевъ (д. сг): Които правятъ това предложение, и гъ не гласуваха. Ако 10 души сте подписали това предложение, гласувайте поне вие!

Отъ земеделцитъ: Ти неделъ дава акълъ! (Глъчка)

Д. Ачковъ (нац. л. о): Сега да му мислятъ, какъ ще върнатъ паритъ тия, които сж ги взели за амнистиране! (Глъчка)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля, пазете тишина, г-да. — Последното предложение е отъ г. Захариевъ и др., къмъ чл. 3 отъ законопроекта за амнистия да се направи следното допълнение: да се прибави чл. 354, като след думата „митинги“ да се добави — „или извършени въ защита на общински интересъ, безъ лична користъ, чрезъ невърно датиране на общински протоколъ“. (Оживление)

Министъръ Д. Върбенковъ: Не съмъ съгласенъ съ това предложение.

Министър-председател Н. Мушановъ: И азъ не съмъ съгласенъ.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Г. г. министритъ не сж съгласни съ това предложение.

Кои отъ г. г. народнитъ представители приематъ предложението на г. Захариевъ и др., моля, да вдигнатъ рѣка. Малцинство, Събранието не приема.

Д-ръ Г. М. Димитровъ (з): Г. председателю! За едно уяснение искамъ да задамъ единъ въпросъ на г. министра на правосѣдието.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля!

Д-ръ Г. М. Димитровъ (з): Въ закона за амнистията отъ 1926 г. § 2 гласи: (Чете) „Чл. 3 отъ сѣщия законъ се изменя въ следния смисълъ: „Амнистиратъ се всички престѣпни деяния по законитъ за стопански грижи и обществена предвидливостъ, както и извършенитъ въ връзка съ тѣзи закони престѣпления по общия наказателенъ законъ, съ изключение на ония, извършени отъ длъжностни лица съ користъ по-голѣма отъ 5 хиляди лева“. Значи, деяния съ по-малка користъ се амнистиратъ. Азъ моля г. министра на правосѣдието да каже, дали пѣкъ деянията, извършени безъ користъ, се амнистиратъ?

Министъръ Д. Върбенковъ: То се знае, че се амнистиратъ.

Д-ръ Г. М. Димитровъ (з): Азъ искамъ да се даде пояснение, защото има такива дѣла и не се прекращаватъ, като се тълкува, че се амнистиратъ само деянията съ користъ до 5.000 л. (Глъчка)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля, г-да, пазете тишина.

Министъръ Д. Върбенковъ: Г. Димитровъ! Така, както прочетохте текста на § 2 отъ закона за амнистията отъ 1926 г., явно е, че щомъ се амнистиратъ деянията съ користъ до 5.000 л., деянията безъ користъ сж съвсемъ амнистирани. Това е много ясно. (Голѣма глъчка)

В. Молловъ (д. сг): Да, но това се отнася до старъ законъ за амнистия.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Моля, тишина, г-да!

Има думата народниятъ представителъ г. Иванъ Инглизовъ.

И. Инглизовъ (мак): Г. докладчикътъ да обясни по чл. 1 думитъ „или въ връзка съ тѣхъ“ — съ политическитъ събития, които се изброяватъ.

Д-ръ Т. Кулевъ (д. сг): Сждътъ ще обясни това. (Голѣма глъчка)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля ви се, г-да! Разберете какво голѣмо значение има спокойствието. Пазете спокойствие, за да не направимъ нѣкоя грѣшка.

Г. г. народни представители! Които отъ васъ приематъ на трето четене законопроекта за амнистия . . .

Х. Мирски (д): Г. министърътъ на правосѣдието да даде едно обяснение, което искаше да даде въ комисията.

Министър-председател Н. Мушановъ: Никакви обяснения! Сждилищата ще обясняватъ. Ние тълкувателна инстанция ли сме?

Х. Мирски (д): Ямболскитъ събития сж амнистирани веднѣжъ съ закона за амнистията отъ 1924 г., но не съ тѣзи ограничения, съ които се амнистиратъ сега. Като е гласувана веднѣжъ пълна и неограничена амнистия за дадени събития, не може впоследствие тя да се ограничава.

Министър-председател Н. Мушановъ: Нищо не е ограничено.

Х. Мирски (д): Тази грѣшка трѣбва да се поправи. Затуй г. министърътъ на правосѣдието да обясни, както искаше да обясни въ комисията, за кои събития се отнася, щомъ като за тѣзи събития е дадена веднѣжъ амнистия съ закона за амнистия отъ 10 януарий 1924 г.

Министър-председател Н. Мушановъ: Е, дадена е за всичко! (Голѣма глъчка)

Ж. Маджаровъ (з): Моля Ви се, г. председателю, искамъ думата.

Председателствуващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Моля, г-да!

Министър-председател Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Никакви добавки, никакви поправки, никакви тълкувания вече отъ тая маса (Сочи министерската маса) не правимъ. Затуй да се положи на гласуване на трето четене законопроекта за амнистия. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

Ж. Маджаровъ (з): За едно малко пояснение искамъ думата. (Глъчка)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: (Звъни)

Ж. Маджаровъ (з): Пропуснатъ е въ стенографския дневникъ на вчерашното заседание единъ отговоръ на г. министра на правосъдието . . .

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Които г. г. народни представители приематъ на трето четене законопроекта за амнистия така, както се докладва, заедно съ приетия сега измѣнения и допълнения, моля, да вдигнатъ ржка. Мнозинство, Събранията приема. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството) (Вж. прил. Т. II, № 17)

С. Димитровъ (раб): Отъ името на парламентарната група на Работническо-селяшкия трудовъ блокъ заявявамъ, че това не е амнистия. Борбата за пълна и безусловна амнистия и противъ закона за защита на държавата продължава. Ние протестираме и въ знакъ на протестъ напускаме заседанието за 5 минути. (Народните представители отъ работническата парламентарна група излизатъ отъ залата)

Министър-председател Н. Мушановъ: Г-да! Азъ вземамъ актъ отъ протеста на крайната лѣвица и затуй тамъ, дето има облекчения на тѣхни другари, на работническото, поради тѣхния протестъ, нѣма да ги приложимъ. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

М. Станевъ (раб): Съ това си заявление г. министър-председателятъ още веднѣжъ подчертава класовата мѣст спрямо работническото и селянското, които днесъ гниятъ въ затворитѣ. (Голѣма глъчка)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: Моля, г. Митю Станевъ!

Моля ви се, г. г. народни представители, пазете тишина. Има думата г. министър-председателятъ.

Министър-председател Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Винаги, когато въпроси отъ такъвъ характеръ сѫ дебатирани, колкото всички да желаемъ, не можемъ да се пограничимъ. Въпроситѣ сѫ свързани съ толкова събития, въ които, може би, всички или голѣма частъ отъ насъ сѫ участвували, при които партиитѣ сѫ имали такива отношения помежду си, че неволно, при повдигането на въпросъ за амнистия, страстите се разгорещаватъ повече. Все пакъ, азъ ви благодаря, за това, че, въпреки всички неприятности, които имаме, можахме да завършимъ едно дѣло.

Сега сме въ края на първата половина отъ конституционния срокъ на редовната сесия, продълженъ съ вавотъ до 28 януарий т. г.

Когато сега ще трѣбва да преустановимъ заседанието, нека видимъ, какво сме направили досега, защото имамъ тукъ нашитѣ противници отъ опозицията да чуваатъ, че нищо не сме направили!

Г-да! Азъ ще ви спомена само нѣколко отъ законитѣ, които ние създадохме, за да видятъ, защото, може би, сѫ забравили, нашитѣ уважаеми противници, що сме направили въ разстояние на тѣзи 4—5 месеци, откакто заседаваме.

Най-напредъ ние приехме закона за измѣнение и допълнение на закона за износъ на зърнени храни, съ който разрешихме единъ голѣмъ въпросъ, който сега, следъ като се разреши и следъ като можѣ да се помогне на страната, като държавата поема грамадни тежести на гърба си, се вижда малкъ; ние приехме закона за картелитѣ, съ който разрешихме вторъ единъ голѣмъ въпросъ у насъ, който въпросъ сѣщо сега се вижда маловаженъ, който сѣщо бѣше на дневенъ редъ въ българската политика; ние

приехме закона за измѣнение и допълнение на закона за акцизитѣ, съ който разрешихме трети голѣмъ въпросъ, който сѣщо стана маловаженъ, следъ като се прокара законопроектътъ; ние приехме закона за така наречената малка амнистия, съ която се поправиха много неправди и се облагодетелствуваха да не кажа, но права е думата, много бедни сѣществуващия; . . .

Министъръ Д. Гичевъ: За пръвъ пътъ въ България.

Министър-председател Н. Мушановъ: . . . ние приехме следъ това закона за платежнитѣ срѣдства на държавата.

Г-да! Направете прегледъ въ миналото и елате съ факти да ми докажете, че друго правителство е могло въ една сесия, въ разстояние само на 4 месеци, да прокара такива важни закони, каквито ние прокарахме. Не сме направили още, може би, онѣзи голѣми работи, които народътъ очаква отъ насъ и отъ никого друго, . . .

Х. Чолаковъ (з): Да!

Министър-председател Н. Мушановъ: . . . но ние, г-да, сме въ пѣтя да ги направимъ.

Г. г. народни представители! Азъ искахъ да ви посоча какво сме могли да направимъ за тѣзи 4 месеци . . .

(Народните представители отъ работническата парламентарна група влизатъ въ залата, посрещнати съ смѣхъ и подигравателни ржкоплѣскания отъ мнозинството)

З. п. Захариевъ (з): Добре дошли, скѣпи гости! (Глъчка)

Председателствуващъ Н. Шоповъ: (Звъни) Моля, г-да!

Министър-председател Н. Мушановъ: Г. г. народни представители! Нека спомена сѣщо и за ония мѣроприятия, които ние взехме, за да намалимъ малко бюджета, да намалимъ, макаръ и съ прискърбене, малко и заплатитѣ на чиновничеството въ страната — въпроси, които, знаете, сѫ отъ голѣмо политическо естество, защото сѫ въпроси, които засѣгатъ интереси, а вие знаете, какъ правителствата сѫ колебливи, особено когато трѣбва да се засегнатъ интереси на съсловия или чиновничеството.

Но, г-да, надъ всичко това има нѣщо, което не е писано въ законитѣ, което не е гласувано въ Народното събрание, но което е дейностъ на правителството. То е, че, следъ като ние поехме властта, въ страната настана оня миръ, за който тя жадуваше цѣли 8 години и за който даде немалъ вѣрни жертви. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството)

Г. г. народни представители! Всѣко едно благо, особено моралнитѣ блага, се чувствува, когато се загуби. Азъ знамъ колко е лесно на нѣкои да кажатъ: „Какво отъ това, че въ страната царува миръ?“ Обаче само онзи може да знае каква е цената на този миръ, който знае, че десетки години се употребиха въ борба, за да може да се спечели той. Онова, което не е писано въ законитѣ, но което живѣе въ действителния животъ на българския народъ, това е мирътъ и редътъ въ страната, и стремението на днешното правителство да внесе пълно омилотворение и да унищожи страститѣ, партизански и политически, въ тази страна. (Ржкоплѣскания отъ мнозинството. Възражения отъ работниците)

Г-да! Предстои ни и още по-сериозна работа по въпроси отъ международенъ характеръ. Презъ месецитѣ януарий и февруарий ще се разрешава отчасти сѣдбата не на България, а на свѣта. Тѣй се стекоха събитията, че въ месецъ януарий ще заседава финансовиятъ комитетъ при Обществото на народитѣ; ще бѣде сложенъ на разглеждане въпросътъ за репарациитѣ на 18 януарий въ Лондонъ, а на 2 февруарий ще заседава конференцията по разглеждането. Ще се разрешаватъ въпроси, които, макаръ сѫ прѣко по-малко да ни засѣгатъ, косвено се отнасятъ и върху живота на нашата страна. На правителството предстои грамадна работа въ иднитѣ дни, за да може да се подготви и да вземе решения по тѣзи въпроси, отъ разрешението на които ще зависи много и бъдещата финансова политика на нашата държава — не само финансовата политика на насъ, които управляваме, но и на всички, които ще управляватъ въ бъдеще. А освенъ това, предстои ни работа и по бюджета.

Ето защо, за да има възможностъ правителството да поработи, азъ бихъ молилъ народното представителство да се съгласи да се отложатъ заседанията на Камарата до 2 февруарий — значи, въ вторникъ, на 2 февруарий, ще имаме заседание. Презъ туй време вие ще отидете всрѣдъ народа и ще му кажете какво сте вършили и какво има да вършите за разрешението на всички въпроси. Съ тази ваканция ще дадете възможностъ на правителството, осво-

бодено от постоянната работа в Камарата, не да почива, а да поработи по тия въпроси, които ви изброихъ. Азъ се надѣвамъ, че предложението ми ще бѣде възприето отъ народното представителство. (Ръкоплѣскания отъ мнозинството)

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Които г. г. народни представители сѣ съгласни да бѣдатъ отложени заседанията на Народното събрание до 2 февруарий 1932 г., моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема. За заседанието на 2 февруарий предлагамъ следния дневенъ редъ:

1. Първо четене законопроекта за допълнение чл. 39 отъ закона за пѣтищата.
2. Докладъ на комисията по провѣрката на изборитѣ.
3. Първо четене законопроекта за закрила на земеделска-стопанинъ.
4. Първо четене предложението за измѣнение и допълнение нѣкои членове отъ правилника за вътрешния редъ на обикновеното Народно събрание.

5. Докладъ на прошетарната комисия.

Които приематъ тоя дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Г. г. народни представители! Отъ името на бюрото на Камарата ви изказвамъ благодарността си за усърдието, което полагате въ продължение на четири месеца въ изпълнение на вашата длъжностъ. Пожелавамъ ви добъръ пѣтъ и народополезна работа презъ ваканцията. (Ръкоплѣскания отъ мнозинството)

Министъръ-председателъ Н. Мушановъ: Г-да! Отъ името на правителството азъ ви пожелавамъ да прекарате весело и щастливо празниците и да ви видя следъ ваканцията все тъй бодри и горди, както бѣхте досега. (Ръкоплѣскания отъ мнозинството)

Председателствувашъ Н. Шоповъ: Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 12 ч. и 5 м.)

Подпредседателъ: **Н. ШОПОВЪ**

Секретарь: **ВАС. МАРИНОВЪ**

Началникъ на Стенографското отдѣление: **Д. АНТОНОВЪ**